

השבת

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

ויחי

לקוטי הלכות, הודעה ד', נ"א

וזה בחינת ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ומבואר בדברי רבותינו ז"ל, במדרש רבה ובפרט בזהר הקדוש, בפרשה זאת, שאותן שבע עשרה שנה היו עיקר ימי חייו, שחי בשמחה ונחת, כמו שאיתא שם בזהר הקדוש.

ולכאורה תמוה הדבר: שכשהיה יושב בארץ ישראל, לא ישב בשלוה, ובארץ מצרים שהיא מקום טמא, שאז התחיל גלות מצרים, שמררו את חייהם, שם דייקא ישב בשלוה?

אך, כל זה הוא ענין ששון ושמחה ישיגו וכו', שעיקר שלמות השמחה בו יתברך שזה עיקר החיות, הוא כשמתגברין לחטוף את היגון ואנחה להפכו לשמחה. והעיקר, על ידי שמחליפין ומהפכין היגון ואנחה, לשמחה כני"ל.

וכלל הדבר, כי כל עבודת האבות, היה לגלות ולהודיע אלקותו בעולם, שרק בשביל זה בא האדם לעולם, וזה כל השמחה והחיות.

כי זה ידוע לכל, שהעולם הזה מלא כעס ומכאובות, ויגון ואנחה, וסופו למות וימי חייו הבל וכו', ואין שום שמחה וחיות בעולם, כי אם על ידי התנוצצות האמת והאמונה, כי אמת סמא דחיי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ועיקר האמת הוא ה' יתברך, בחינת ואמת ה' לעולם, שהוא להאמין באמיתת מציאותו יתברך, ולחתור ולהתייגע כל ימיו, להתקרב ולהתדבק בו יתברך, בחינת ובו תדבק, שזה כל החיות, כמו שכתוב: ובחרת בחיים, למען תחיה, אתה וזרעך, לאהבה את ה' אלקיך, ולדבקה בו, כי הוא חייך וכו'.

אבל זה הדבקות בשלמות, אי אפשר לזכות, כי אם כשמשריין כל תאוות הגוף לגמרי, כמו אבות העולם, עד שזכו להמשיך האמונה הקדושה על עצמן, בכל פעם, עד שבאו לשמחה גדולה, על ידי זה, עד שעלו בכל פעם בכל העליות הנזכרות לעיל, עד שזכו להשגת אור האין סוף, כל אחד כפי עבודתו, כי יש בענין זה מדרגות רבות.

אבל, אף על פי שהאבות וגדולי הצדיקים שברו הגוף לגמרי, עד שזכו למה שזכו, לעיקר שלמות השמחה הזאת בו יתברך, בחינת שמחו צדיקים בה', וכתוב וצדיקים ישמחו ויעלצו לפני אלקים וישישו בשמחה, וכן הרבה.

אבל כל יגיעתם הייתה לתקן כל העולם, להמשיך השמחה והחיות הקדוש הזה בלב כל אחד ואחד מזרע בית ישראל, שאפילו מי שלא שבר תאוות גופו לגמרי, יזכה גם כן להתקרב אליו יתברך, על ידי שמירת התורה והמצוות.

(המשך בעבר לדף...)

מכתב

מספר אבי הנחל ב' מכתב קמ"ה

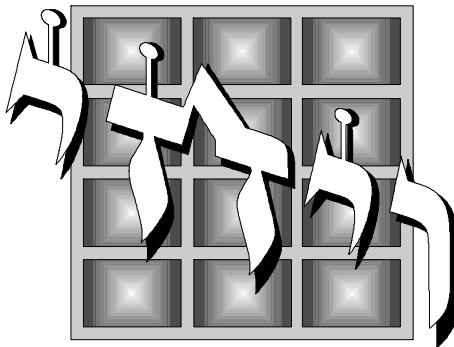
צריך להתגבר בכל הכוחות, להרחיק העצבות, ולהיות אך שמח תמיד, במה שזכה לידע קצת מאור האורות הגנוז ונעלם כל כך מכל העולם, והוא רפואה לכל מיני חולאת, כי כל מיני חולאת באין מעצבות ומרה שחורה.

נַחַּ נְחָמְ נְחָמְ נְחָמְ מאומן.

עלינו לשבח לאדון הכל, על כל הטוב והחסד אשר גמל עליך, ושם נפשך בחיים, ולא נתן למוט רגליך. יהי ה' עמנו שנזכה מעתה להיות מחפשים להתאחז ולהתאחד יחד באמת באהבה, כל חייו ולעד ולנצח, להכניס בלבנו תורתו של הנחל נובע, שזה כל עיקר תקוותינו, נחמתנו ותיקון נפשנו, ותיקון כל העולם.

ברוך הטוב והמטיב, ברוך רופא חולים, אודה ה' בכל לבי...

אנחנו חייבים להודות ולהלל לה', על כל הטוב אשר גמל עמך ועם כל ישראל, אשר שם נפשך בחיים ולא נתן למוט רגליך, כי ה' יודע תעלומות, הוא יודע כמה וכמה אני מצטער בצערך, ואת התפילות והבכיות אשר אני שופך עליך לפני בעל הרחמים והסליחות, שיחוס וירחם עליך ועל עמו ישראל, וישלח דברו וירפאך ויבריאך בשלומות, לחיים טובים וארוכים, חיים אמיתיים של אמונה ותשובה, בלב שלם, בכח וזכות כל הקדושים

חיי מוהר"ן

[חיי מוהר"ן: מקום לידתו וישיבתו ונסיבותיו וסלסוליו. ק"ח]

בשנת תקס"ז, נסע לנאווריתש ואוסטרהא וזאסלאב ודובנא, ושאר קהילות. והיה אז, גם-כן, בקהלת-קודש בראד, ושהה בדרך זה בערך חצי שנה.

ואין שום אדם יודע מה עשה בנסיעה זו. כי לא קבל שם ממון בנסיעה זו, גם ברוב המקומות שהיה שם, לא ידעו ממנו כלל, בפרט בבראד, שנכנס לשם לבדו בהעלם גדול וכו'.

ובנסיעה זו, נפטרה אשתו בזאסלאב, שהיתה שם אצל הדאקטיר [רופא]. ואנחנו היינו שם, על חג השבועות, ואחר פטירת אשתו באותו הקיץ, נשתדך מבראד.

ואז בא עליו חולאת ההוסט [שעול] ואמר תכף שיסתלק, ובחודש אלול נשא אשתו השניה.

צדיק

אוצר היראה צדיק, י"ח

בכל דור ודור, יש כמה צדיקים אמתיים. אבל יש אמת למעלה מאמת, כי בודאי אין מדרגת כל הצדיקים שווין. וכל מה שמעלת ומדרגת הצדיק גדול יותר בודאי האמת שלו גדול ומברר ביותר.

כי העיקר הוא האמת.

עד שיש, בכל דור, צדיק אמתי שהוא בחינת נקדת האמת שבין הצדיקים, רק מחמת התגברות החילופים והתמורות, על ידי זה קשה מאד לידע היכן האמת.

על פי רוב, מתגרה הבעל דבר בהצדיקים בעצמן, ומכניס ביניהם מחלוקת גדול לחלוק על זה הצדיק האמת, שהוא בחינת נקדת האמת שבין הצדיקים, ונדמה להם כאילו זה הצדיק דייקא נוטה, חס ושלום, מדרך האמת.

ומזה היה בחינת המחלוקת שחלקו השבטים על יוסף, עד אשר לעבד נמכר יוסף. ועל ידי זה נתגלגל הדבר, וירדו אבותינו למצרים, והיו שם עבדים.

וכן, מחלוקת שאול, שרדף את דוד בחינם, וכמו שמצינו בכמה וכמה דורות, בפרט בדורות הללו, בעקבות משיחא, שהתגבר הקטיגוריא והמח- - לוקת, גם בין הצדיקים, עד שאין יודעין היכן האמת.

על כן, צריכין להתפלל לה' יתברך על זה הרבה.

ואפילו מי שפגם כמו שפגם, בכל עת שחפץ וחותר להתקרב לה' יתברך, יוכל לשמוח ולהחיות נפשו בגודל כוחם של הצדיקים, על ידי שיאמין שכל נקדה ונקדה טובה, שזוכה על ידי כל מצוה ומצוה שעושה, אין ערך לזה, ואפילו נקדות טובות של עשיית המצוות של פושעי ישראל, עולים על כל התענוגים של הבל, ועל כל מיני עשירות וכו' של כל העולם כולו, עד שישמחו את נפשם ביותר, על שהם גם הם זוכים לטוב אמתי ונצחי כזה, לעסוק בעשיית המצוות, שעל ידי זה מתדבקין בו יתברך, שהוא חי החיים, מקור השמחה של כל השמחות. כמו שכתוב: **ואבואה אל אל שמחת גילי וכו'**, וכתוב: **תודיעני אורח חיים שבע שמחות את פינד נעמות כו'**, שכל זה הוא בחינת **ששון ושמחה ישיגו הנ"ל** שחוטפין היגון ואנחה, ומהפכין אותו לשמחה וכנ"ל.

וזה בחינת כל הגליות שעוברין על ישראל שיעקרום הוא גלות הנפש, שהיא רחוקה מאביה שבשמים, שיעקר הגלות הוא העצבות כנ"ל, כי מחמת חטא אדם הראשון וקלקולים של כל אחד ואחד בכל דור ודור, על כן בהכרח להיות בגלות, עד שבכח הצדיקים הגדולים יבררו על ידי זה דייקא מהיכלי התמורות, ועיקר הברור על ידי השמחה, בבחינת הנ"ל, על ידי שיהפכו היגון ואנחה לשמחה וכנ"ל, שזהו בחינת מכירת יוסף למצרים, שעל ידי זה דייקא היו יכולים להתקיים במצרים, כמו שכתוב: **כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו' וכנ"ל**. עד שהכרח גם יעקב אבינו ובניו הקדושים כלל קדשת ישראל שירדו כלם למצרים, ושם דייקא חי יעקב בשמחה ושלוח, כי אז השיג בשלמות שגמר הגאולה האחרונה יהיה על ידי זה דייקא, על ידי שירדו הצדיקים לעמקי עמקי היכלי התמורות, שהם בחינת מצרים, וכל הגליות שנקראים על שם מצרים כמובא, ומבררים הקדשה משם דייקא, והכל על ידי בחינה הנ"ל, על ידי שבכחם הגדול מהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל, שזה עיקר בחינת הברור מהיכלי התמורות. כי היכלי התמורות רוצים בהפך להמיר ולהחליף הכל, חס ושלום, עד שאי אפשר לבאר ולספר סברותיהם המהפכות מן האמת, כי אין קץ לדברי רוח ולא יוכל הפה לדבר ולא תמלא און משמוע.

אבל נקדת של גדולי הצדיקים האמתיים עולה על הכל, והם ממירין ומחליפין לטובה, עד שמהפכין היגון ואנחה לשמחה, כנ"ל.

ואחר שסיים המעשה של יום השלישי, שנעשה שם שמחה וכו', אז אמר בזו הלשון: **זייא האביון אה הילוא גיטאן (...)**; ואחר-כך, תכף סיפר המעשה של יום הרביעי, ותכף כשגמרה, תכף ומיד נסתלק מהשליחן, בזריזות.

ומחמת שהייתי טרוד בדעתי מאד, לחזור השתי מעשיות הנוראות, מיום השלישי ויום הרביעי, ותכף חזרתי אותם עם אנשים שהיה שם, לבל נשכח דבור מהם, ומחמת זה נשכח ממני כל השיחה הקדושה הנ"ל, שדבר מקודם, **חבל על דאבדון** (סנהדרין קיא), שבח ותהילה לאל חי, על הנשאר לנו, שזכינו לזכור ולרשום המעשיות האלו, אשר אפילו לפי מעט התנוצצות שבלבי, אין לי כלי הדבור והכתיבה לדבר מנוראות נשגבות מעלתם [עיי' ספר סיפורי מעשיות, י"ג].

ספר המידות
אמת, חלק א'

❖ מידות ❖

- ❖ מי שאינו אומר שקר, הקדוש ברוך-הוא מושיע לו בעת צרתו; גם בניים יהיו לו.
- ❖ על-ידי דבור שוא בא מכות בניים.
- ❖ מי שמקושר לשוא, בא לשכחה.
- ❖ על-ידי שקר בא לנאוף, ומחזיק ידי מרעים, שלא יחזרו בתשובה.
- ❖ על-ידי שקרים אין לו רפואה, אפילו בהרבה רפואות.

ומכל מיני פגם הדבור, ונזכה לקדש את דבור פינו בכל מיני קדשות, ועל-ידי-זה נזכה לקבל הארת שבת קודש מפקחי הדור האמתיים בשלמות.

● ותציל אותנו, מכל מיני גאות וגבהות וגסות הרוח, ותזכנו לענוה אמתית בשלמות.

● ונזכה לחיים אמתיים, חיים דקדשה, ולרפואה שלמה בגוף ונפש, ולתשובה שלמה מאהבה הנמשך מקדשת שבת קודש. ותשביענו מטובך ותזכנו לטעום טעם קדשת שבת, המחיה את כל העולמות, כאמור: **טועמיה חיים זכו**.

● ותשפיע עלינו חיים ארכים, חיים טובים, חיים שיש בהם יראת שמים, חיים שנוזכה בהם לסור מרע לגמרי, ולשוב בתשובה שלמה באמת, ולעבוד אותך באמת ובלב שלם ובענוה אמתית, כל ימי חיינו, אנחנו וזרענו מעתה ועד עולם, עד שנוזכה לחיים נצחיים, ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים, אמון נצח סלה ועד.

שיחות הר"ן
קנ"א

❑ שיחות הר"ן ❑

❑ ... אחר-כך, אחר ברכת-המזון, נשאר יושב על שלחנו הקדוש, ופתח פיו הקדוש והטהור והנורא, ואמר אז שיחה נפלאה ונוראה, שהיה בה תורה קדושה, כדרכו תמיד, ברוב שיחותיו הקדושות, וכל השיחה הייתה שייכת לצער הגדול, שהיה לו, וכמזמנה שדבר אז מענין הלב שרודפין אותו וכו'.

❑ ואחר-כך, בתוך אותה השיחה, ענה ואמר: **איך אנו עומדין בהמעשה?**

❑ ותכף נבהלנו, והשבתי לו, בבהלה באימה וביראה, שאנו עומדים ביום השלישי, ותכף ענה ואמר: **ביום הג' חזרו ונזכרו הזוג הזה איך לוקחין וכו' (כנדפס שם)**, וסיפר כל המעשה של יום השלישי, ושם מבואר קצת מעין שסיפר קודם.

יחידי הדורות, ובראשם המנהיג האמת של דורותינו וכל דורות הבאים, הוא רבינו הפלא עליון הנורא מאד **נ' נ' מ' ח' - נחל נובע מקור חכמה - רבינו ז' נח' נחמן מאומן ...**

לקוטי עצות
דיבור, י"ב

❖ עצות ❖

❖ כשהדור אינם שומרים את פיהם מלשון הרע ומשאר דבורים פגומים, על-ידי-זה נכשלים, חס ושלום, כשרי הדור בגאות, והוא בחינת גלות השכינה.

לקוטי תפילות א', נ"ח

❖ תפילה ❖

❖ **אלקי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה**. ותהיה בעזרנו, שלא יזיק לנו פגם הדבור והלשון הרע של בני העולם, שלא נהיה נלכדים בגאונם על-ידי חטאת פיהם, חס ושלום.

❖ ומעתה, תעזור לנו ולכל ישראל שנהיה נשמרים מפגם הדבור, ונזכה כלנו לקדש את פינו תמיד בקדשה גדולה.

❖ ותשמרנו מגאות וגדלות, ותעלה את השכינה מגלותה, אשר ירדה בגלות גדול על-ידי פגם הגאווה, הבא על-ידי עוון לשון הרע, חס ושלום.

❖ רחם עלינו, למען שמך, ועזרנו מעתה לתקן כל זה, ותשמרנו ותצילנו מעתה מעוון לשון הרע החמור מאד,